

Received	Reviewed	Published	Doi Number
17.05.2017	19.06.2017	30.06.2017	10.18298/ijlet.1769

RELATIONSHIP BETWEEN MOTHER TONGUE SUCCESS AND FOREIGN LANGUAGE SUCCESS OF THE PROSPECTIVE TEACHERS

*Mevlüt ELLİALTI*¹

ABSTRACT

Deficiency in teaching foreign language in Turkey has been put forward with many studies. There are various factors such as methods and techniques, teacher training programs, evaluating and developing material, assessment and evaluation and using technology that affect teaching foreign language. Beside these, it is known that the success of the learners in mother tongue skills is another factor. In this study, the relationship between the mother tongue success and foreign language success of the prospective teachers is put forward. For this aim 97 prospective teachers, who are first class students at Pamukkale University Education Faculty Classroom Teaching and Turkish Teaching Department in 2015-2016 Academic Year, were chosen as the sample. As the result of the study, meaningful relationship between the Turkish success in The Transition to Higher Education Examination and English success is found

Key Words: Mother Tongue, Foreign Language, Success.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ANA DİLİ BAŞARISI İLE YABANCI DİL BAŞARISI ARASINDAKİ İLİŞKİ

ÖZET

Türkiye’de yabancı dil öğretimine ilişkin birçok sorunun olduğu çeşitli çalışmalarla gözler önüne serilmektedir. Bu konuda yöntem, öğretmen yetiştirme programları, materyal değerlendirme ve geliştirme, ölçme ve değerlendirme, teknoloji kullanımı gibi birçok faktör genel olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüm bunların yanı sıra yabancı dil öğrenen bireylerin ana dili başarısının da bir faktör olduğu bilinmektedir. Çalışmada öğretmen adaylarının ana dili başarıları ile yabancı dil başarıları arasında ilişkinin olup olmadığı ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla 2015-2016 öğretim yılında Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sınıf ve Türkçe Öğretmenliği programlarında 1. sınıfta okumakta olan 97 öğretmen adayı örneklem olarak seçilmiştir. Araştırmanın sonucunda, örneklemin Yükseköğretime Geçiş Sınavı Türkçe Net Sayısı (YGSTNS) ile İngilizce dersi başarı notları arasında anlamlı düzeyde ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ana Dili, Yabancı Dil, Başarı.

1. Giriş

Ülkelerdeki eğitim ve öğretim çıktılarını değerlendirerek ya da belli testler uygulayarak birçok araştırma yapılmaktadır. Bu araştırma ve çalışmalar diğer ülkelerin durumlarını izlememize olanak sağlamakta, ülkemizin eğitim konusunda bulunduğu konum hakkında yorum ve çıkarımlar yapmamıza yardım etmektedir. Türkiye’nin dil kullanım becerisi yine bu çalışmalar sayesinde açıkça görülebilmektedir. Bu çalışmalardan biri olan Program for International Student Assessment (PISA) tarafından 2015 yılında gerçekleştirilen okuma performansı sonuçlarında Türkiye’nin OECD

¹ Okutman, Pamukkale Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu, mellialti@pau.edu.tr / mevlutpau@gmail.com

ortalamasının çok altında olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre okuma becerisi bakımından 70 OECD ülkesinin ortalaması 460 iken, Türkiye 428 puanla 50. sırada yer almıştır (OECD, 2016). Yine üniversite adaylarının 2017 yılı YGS sınavında sorulan 40 adet Türkçe sorusundan ortalama 17,278 soruya doğru cevap verdiği saptanmıştır (ÖSYM, 2017). Bu sonuçlardan öğrencilerin ana dili anlama becerileri konusunda hedeflenen düzeyde olmadıkları görülmektedir.

Türkiye’de yabancı dil eğitiminin de aynı şekilde istenilen düzeyde olduğu söylenemez. EF English Proficiency Index (EPI)’nin 2016 yılı İngilizce yeterlilik endeksi raporuna göre Türkiye 72 ülke içerisinde 51. sırada yer almaktadır. Bu veriler ışığında, ülkemizin ana dili ve yabancı dil konusunda eksikliği dikkat çekmektedir. Yılda iki kez olmak üzere ÖSYM tarafından gerçekleştirilen Yabancı Dil Tespit Sınavında (YDS) da ülkemizin yabancı dil seviyesini görebilmek mümkündür. En son yapılan YDS 2016 Sonbahar dönemi sınavına toplam 130.566 kişi girmiştir. Bu sınavdan 3.623 kişi A, 9791 kişi B seviyesinde puan alırken; 70.919 kişi, yani %54,3’ü 0-49 puan aralığında kalarak seviye dışı kalmıştır (ÖSYM, 2016).

Dünyadaki pek çok ülkede evrensel iletişimi sağlamak amacıyla yabancı dil eğitimine önem verilmektedir. Yabancı dil öğretimi, yapay ortamda oldukça güç ve zaman gerektiren bir süreçtir. Günümüzde yabancı dil öğretiminin 2. sınıfa kadar indiği görülmektedir. Özel anaokullarında ve kreşlerde yabancı dil öğretimi velilerin en önemli tercih sebebi haline gelmiş ve dil okulları haline dönüşmüştür. Velilerin, erken yaşta verilen yabancı dil eğitiminin çocuğun en çok sosyal ve zihinsel gelişimini destekleyeceğini ve psikolojik olarak kendinin ve yeterliliklerinin farkına varmasını sağlayacağını ve yabancı dilin erken yaşta verilmesinin çocuk açısından faydalı olduğunu düşünmektedirler (Dellal ve Atadere, 2015). Bu bağlamda Türkiye’de yabancı dil derslerinin sınıflara göre dağılımı aşağıdaki tablodaki gibi ortaya çıkmaktadır:

Tablo 1. İlköğretim Okulları ve Ortaöğretim Kurumlarında Yer Alan Haftalık Yabancı Dil Ders Saatleri

İngilizce	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf	9. Sınıf	10. Sınıf	11. Sınıf	12. Sınıf
Zorunlu Ders Saati	-	2	2	2	3	3	4	4	3*(6**)	2*(4**)	2*(4**)	2*(4**)

* Genel ve Anadolu Liseleri

** Anadolu Liseleri zorunlu yabancı dil ders saatleri

Kaynak: Meb, 2014; Meb, 2017

Tablo 1’de yabancı dil derslerinin Türk eğitim sisteminde önemli bir yerinin olduğu görülmektedir. Yabancı dil eğitimine böylesine önem verilmesine karşın yapılan çeşitli düzenlemelere rağmen Türkiye’nin yabancı dil öğretiminde başarılı olduğu söylenemez (Demirpolat, 2015). Bu durumun birçok sebebi vardır. Özer ve Korkmaz (2016) çalışmalarında ülkemizde dil öğrenme konusundaki sorunların sınıfların kalabalık olması, teknolojik altyapının olmaması, ders kitaplarının yetersizliği, öğrencilerin yabancı dile olan tutumu ve ilgisi, hedef dilin kültürünün öğrenilmemesi ve sıkıcı gramer dersleri gibi faktörlere bağlı olduğunu ifade etmişlerdir. *Türkiye’de Yabancı Dil Eğitiminde Eğilim Ne Olmalı?* (2012) adlı yabancı dil eğitim çalıştayında yabancı dil öğretimine ilişkin sorunlar; yöntem, öğretmen yetiştirme programları, materyal değerlendirme ve geliştirme, ölçme ve değerlendirme, teknoloji

kullanımı gibi başlıklar altında incelenmiş ve tüm bu başlıklardaki sorunların birleşiminin günümüzdeki yabancı dil öğretimi sorunlarını teşkil ettiği anlatılmıştır. Suna ve Durmuşçelebi (2013)'nin dil öğretimindeki başarısızlığın nedenlerini irdeleyen çalışmaları bir araya getirdiği çalışmalarında sonuç olarak dil öğretim politikasının eksikliği, uygulama ve politikadaki farklılıklardan kaynaklı sorunların olduğunu saptamışlardır. Bunun yanında, dilbilgisi ağırlıklı öğretim, öğrencilerin az zaman ayırması neticesindeki dil becerisi eksikliği, kalabalık sınıflar, dil kullanım ortamının eksikliği, motivasyon düşüklüğü, ölçme-değerlendirme, öğretmen yetiştirme programlarının hizmet-içi eğitimin yetersizliği gibi sorunların yabancı dil öğretiminin önündeki engeller oldukları belirtilmiştir.

Yabancı dil öğretiminde sorunların teşhisi kadar dil öğretimini kolaylaştıracak adımların atılması bir adım öteye gidilmesine katkı sağlayacaktır. "Ana dili, ikinci dil edinimini sağlayan şablondur" (Herschensohn, 2000, akt. Şimşek, 2009). Mevcutta var olan dil ile ilişkilendirilerek ya da transfer edilerek yeni bir dil öğrenimi kolaylaştırılabilir. Bu konuda ana dili başarısı ile yabancı dil başarısı ilişkisini gözler önüne seren birçok çalışma yapılmıştır (Van De Craats, 2002; Yamashita, 2002; Kong, 2006; Santesteban ve Costa, 2006; Seng, 2006; Karim, 2010; Kazazoğlu, 2011; Hao ve Chi, 2013; Karim ve Nassaji, 2013; Sriprabha, 2015). Tüm çalışmalarda dil becerileri konusunda ana dili ile hedef dil arasında bağlantının olduğu saptanmıştır. Tosun (1983)'e göre "Ana dilini doğru dürüst konuşamayan, iyi bilmeyen kimse yabancı dili öğrenemez". Son yıllarda zihinsel bir etkinlik olarak kabul edilen dil edinimi konusunda evrensel dilbilim verilerinden yararlanarak, ikinci dili öğrenme aşamasında ana dilinden yararlanılabileceği kuşkusuzdur (Durmuşçelebi, 2007). Bu çalışmanın da amacı, ana dili başarısıyla yabancı dil öğrenme başarısı arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

2. YÖNTEM

2015-2016 öğretim yılında Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sınıf ve Türkçe Öğretmenliği programlarında 1. sınıfta okumakta olan 97 öğretmen adayının YGS Türkçe Başarısı ve YGS Türkçe Başarısı ile İngilizce başarısı arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlayan bu araştırma ilişkisel tarama modelinde desenlenmiştir. "Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır." (Karasar, 2005: 77).

Araştırma grubunu oluşturan öğretmen adaylarının YGS sınav sonuçlarına gönüllülük esası ile ulaşılmış ve incelenmiştir. Örneklemin İngilizce başarısı ise 2015-2016 öğretim yılı Güz dönemi geçme notları esas alınarak elde edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarına ait bilgiler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Araştırma Grubunun Cinsiyete ve Bölümüne Göre Dağılımı

Bölüm	Cinsiyet		N
	Erkek	Kız	
Sınıf	15	32	47
Türkçe	20	30	50
Toplam	35	62	97

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının Yükseköğretime Geçiş Sınavı Türkçe Net Sayısı (YGSTNS) ve puanlarının ve İngilizce dersi başarı notlarının betimsel istatistikleri Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Değişkenlere ait ortalama ve standart sapma değerleri

	N	Minimum	Maksimum	\bar{X}	SS
İngilizce Notu	97	25,00	96,00	71,37	14,50
YGSTNS	97	13,75	33,75	25,55	3,75

Tablo 4. Öğrencilerin İngilizce notları ve YGSTNS arasındaki ilişkiyi gösteren pearson momentler çarpımı korelasyon analizi sonuçları (n:97)

Değişkenler	YGSTNS
Notlar	0.680**

** İşaretli korelasyonlar (.01) düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 4'teki değerler incelendiğinde araştırmaya katılan 97 öğretmen adayının İngilizce notları ile YGS Türkçe Puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif ve orta düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir ($r:0,680$, $p<.01$).

YGS'de Türkçe Sorularının 2010 ve 2015 yılları arasındaki konu dağılımları aşağıdaki gibi gösterilmiştir.

Tablo 5. Türkçe Ygs Soru Dağılımı

KONULAR	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sözcük Anlamı	3	3	3	3	3	4
Cümle Anlamı	7	6	7	7	6	8
Paragraf	20	20	23	20	23	23
Anlatım Bozukluğu	1	1	-	1	-	-
Yazım Kuralları	2	2	-	2	1	1
Noktalama İşaretleri	2	2	1	1	1	1
Dil Bilgisi	5	5	5	5	5	2
Ses Olayı	-	1	1	1	1	1
Toplam	40	40	40	40	40	40

Kaynak: eba.gov.tr

ÖSYM (2017), YGS Türkçe sınavında soruların Türkçeyi kullanma gücünü ölçtüğünü ifade etmektedir. Tablo 5 incelendiğinde genel olarak okuduğunu anlama becerisinin ölçüldüğü görülmektedir. Yazım kuralları, noktalama işaretleri, dil bilgisi ve ses olayı konuları ise 40 sorunun 5 ila 10 tanesini teşkil etmektedir.

Pamukkale Üniversitesi İngilizce-I dersi hedef kazanımları ise şu şekilde açıklanmıştır:

“Öğrenciler bu derste kendilerini sözlü ve yazılı olarak 100 kelimeyle tanıtabilecek; özgeçmişlerini yazabilecek; ailesinden bahsedebilecek; saat, meslek, ve günlük rutin işlerden bahsedebilecek; tipik bir günü anlatabilecek; yaşadıkları ev, yurt, daire gibi mekanları 100 kelime ile tanıtabilecek; yeteneklerinden bahsedebilecek ve geçmişe yönelik günlük etkinliklerini anlatabileceklerdir.”(ebs.pau.edu.tr)

Pamukkale Üniversitesi İngilizce-I dersi hedef kazanımlarına bakıldığında anlatma becerilerinin (yazma ve konuşma) ön planda olduğunu ve öğrencilerin hedef dili kullanma becerilerini artırmanın hedeflendiği görülmektedir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmanın sonucunda öğretmen adaylarının ana dillerinde göstermiş olduğu başarı ile yabancı dil başarısı arasındaki ilişkinin düzeyi ortaya konulmuştur. Ana dili bilgisi ve hakimiyeti iyi olan bireylerin yabancı dilde de başarılı oldukları birçok çalışmalarla (Van De Craats, 2002; Yamashita, 2002; Kong, 2006; Santesteban ve Costa, 2006; Seng, 2006; Karim, 2010; Kazazoğlu, 2011; Hao ve Chi, 2013; Karim ve Nassaji, 2013; Ma, 2013; Sriprabha, 2015) ortaya koyulmuştur ve bu çalışmanın sonuçlarıyla örtüşmektedir. Ana dili bilgisinin yabancı dil öğrenimini etkileyen önemli faktörlerin arasında olduğu bu çalışmadan çıkarılması gereken en önemli sonuçtur.

YGS Türkçe sorularının konu dağılımları göz önünde bulundurulduğunda genel olarak anlama becerisini ölçmekte olduğu; yazım kuralları, noktalama işaretleri, dil bilgisi ve ses olayı konularının ise az sayıda yer aldığı görülmektedir. Yabancı dil kazanım hedeflerinde ise genel olarak bakıldığında anlatma becerilerinin (yazma ve konuşma) öne çıktığı görülmektedir. Ana dili ve hedef dil konularının örtüşmesi durumunda ikisi arasındaki ilişkinin daha da artacağı düşünülmektedir.

Uluslararası değerlendirmelerde ana dili kullanma becerileri sonuçları ile yabancı dil bilgisi sonuçlarının paralelliği de bu ikisi arasındaki ilişkiyi dolaylı yünden göstermektedir. Ana dilini doğru ve etkili kullanamayan, temel dil becerileri gelişmemiş bireylerin hedef dile transfer yapabilmesi de olası görülmemektedir. Dolayısıyla yabancı dil öğreniminin ana dili öğrenimiyle başladığı gerçeği açıkça görülmektedir. Herschensohn'un da belirttiği gibi şablonu, yani ana dili, iyi hazırlanmış bir öğrenci için diğer dillerin öğrenilmesi daha kolay olacaktır. Şimşek (2013)'in *Anadil Destekli Dil Öğrenme* üzerine yapmış olduğu çalışmada da ana dilin yabancı dil öğretimine olan katkısı ortaya koyulmuş ve yabancı dil öğretiminde bilinenden bilinmeyene ilkesini gözetmek gerektiği, hedef dilin ana dil üzerine kurulmasının ve öğrencilerin diller arası stratejiler geliştirmelerinin faydalı olacağı ifade edilmiştir.

Çalışma sonucunda şu öneriler sunulabilir:

1. Ülkemizde yabancı dil eğitimine olan bakış açımızı biraz daha genişletilmesi gereklidir. Bunun da başlangıcı Türkçe dersleri ile olmalıdır.
2. Ana dil programı ile yabancı dil programları birbirlerinin tamamlayıcısı ve takipçisi olmalı, konular örtüşmeli ve birbirleri arasında paralellik kurulmalıdır.
3. Türkçe öğretmenleri ve yabancı dil öğretmenleri lisans programlarında her iki alanda da yeterli düzeyde eğitilmelidir.

Kaynakça

- Dellal, N., & Atadere, Y. (2015). Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitime Yönelik Velilerin Bilinç ve Algı Düzeyleri. *Electronic Turkish Studies*, 10(11).
- Demirpolat, B. C. (2015). Türkiye'nin yabancı dil eğitimiyle imtihanı. *Sorunlar ve çözüm önerileri. Seta analiz siyaset, ekonomi, toplum araştırmaları vakfı*, 131, 7-18.
- EBA, Geçmiş Yıllarda YGS'de Çıkan Soru-Konu Dağılımları. 1 Mayıs 2017 tarihinde <http://www.eba.gov.tr/dokuman?icerik-id=97087b497eb79064e4236b20f5bb00f85204a9d23a001> adresinden erişilmiştir.
- EF English Proficiency Index, 11 Nisan 2017 tarihinde <http://www.theewf.org/uploads/pdf/ef-epi-2016-english.pdf> adresinden erişilmiştir.
- Hao, Y., & Chi, R. (2013). The positive role of L1 in the acquisition of a second language. *Studies in Literature and Language*, 7(2), 45.
- Karasar, N. (2005). Bilimsel Araştırma Yöntemi. 15. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Karim, K. (2010). First language (L1) influence on second language (L2) reading: The role of transfer. *Working Papers of the Linguistics Circle*, 17, 49-54.
- Karim, K., & Nassaji, H. (2013). First language transfer in second language writing: An examination of current research. *Iranian Journal of Language Teaching Research*, 1(1), 117-134.
- Kazazoğlu, S. (2011). *Anadili Ve Yabancı Dil Derslerine Yönelik Tutumun Akademik Başarıya Etkisi*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi.
- Kong, A. (2006). Connections between L1 and L2 readings: Reading strategies used by four Chinese adult readers. *The Reading Matrix*, 6(2).
- Ma, B. (2013). What Is the Role of L1 in L2 Acquisition?. *Studies in Literature and Language*, 7(2), 31.
- MEB, 2014 Ortaöğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgeleri, 11 Nisan 2017 tarihinde <http://ttkb.meb.gov.tr/www/haftalik-ders-cizelgeleri/kategori/7> adresinden erişilmiştir.
- MEB, 2017 İlköğretim Kurumları (İlkokul-Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi, 11 Nisan 2017 tarihinde <http://ttkb.meb.gov.tr/www/haftalik-ders-cizelgeleri/kategori/7> adresinden erişilmiştir.
- OECD (2016), *PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education*, OECD Publishing, Paris.
- ÖSYM (2016). Yükseköğretime Geçiş Sınavı Sayısal Bilgileri 11 Nisan 2017 tarihinde http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2016/YGS/2016_YGS_Sayisal_Bilgiler.pdf adresinden erişilmiştir.
- Özer ve Korkmaz (2016). Yabancı Dil Öğretiminde Öğrenci Başarısını Etkileyen Unsurlar. *Ekev Akademi Dergisi*, 20-67
- Santesteban, M., & Costa, A. (2006). Does L1 syntax affect L2 processing? A study with highly proficient early bilinguals. *Andolin Gogoan. Essays in honour of Professor Eguzkitza*, 817-834.
- Sarıçoban ve Öz (2014) Türkiye'de Yabancı Dil Eğitiminde Eğilim Ne Olmalı? 1. *Yabancı Dil Eğitimi Çalıştayı Bildirileri*, 12-13.

- Seng, T. H. (2006). Cooperative learning and achievement in english language acquisition in a literature class in a secondary school. *Unpublished Master Dissertation, University Technology Malaysia, Malaysia.*
- Sriprabha, M. (2015). A Study On Mother Tongue Influence in English Communication. *International Journal of English Literature and Culture, Vol. 3(11), 296-300*
- Tosun, C. (1983) Anadiliyle Amaç Dilin İlişkileri ve Etkileşim Alanları Üzerine. *Türk Dili, Temmuz – Ağustos*
- Şimşek, M. R. (2009). *Dilbilgisi kavramlarının öğretiminde ana dil kullanımının öğrenci başarısına etkileri* Doktora Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şimşek, M. R. (2013). Erek Dilin Dilbilgisi Öğretimine Kavram-Temelli Bir Yaklaşım: Anadil Destekli Dil Öğrenme. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4(7), 1-24.*
- Van De Craats, I. (2002). The role of the mother tongue in second language learning. *Babylonia, 10(4), 19-22.*
- Yamashita, J. (2002). Influence of L1 reading on L2 reading: Different perspectives from the process and product of reading. *Studies in Language and Culture, 23(2), 271-283.*